Oikeustapauskokoelma

UNIONIN YLEISEN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (kuudes jaosto)

3 päivänä joulukuuta 2015 *

Sopimussuhteen ulkopuolinen vastuu — Parlamentille osoitettu vetoomus — Tiettyjen henkilötietojen levittäminen parlamentin internetsivustolla — Sellaisen oikeussäännön, jolla annetaan yksityisille oikeuksia, riittävän ilmeistä rikkomista ei ole

Asiassa T-343/13,

**CN**, kotipaikka Brumath (Ranska), edustajanaan asianajaja M. Velardo,

kantajana,

jota tukee

**Euroopan tietosuojavaltuutettu (EDPS)**, asiamiehinään aluksi A. Buchta ja V. Pozzato, sittemmin Buchta, M. Pérez Asinari, F. Polverino, M. Guglielmetti ja U. Kallenberger,

väliintulijana,

vastaan

**Euroopan parlamentti**, asiamiehinään N. Lorenz ja S. Seyr,

vastaajana,

joka koskee vahingonkorvausvaatimusta sellaisesta vahingosta, joka kantajalle on väitetysti aiheutunut siitä, että parlamentin internetsivustolla on levitetty tiettyjä häntä koskevia henkilötietoja,

UNIONIN YLEINEN TUOMIOISTUIN (kuudes jaosto),

toimien kokoonpanossa: jaoston puheenjohtaja S. Frimodt Nielsen sekä tuomarit F. Dehousse ja A. M. Collins (esittelevä tuomari),

kirjaaja: johtava hallintovirkamies J. Palacio González,

ottaen huomioon asian käsittelyn kirjallisessa vaiheessa ja 24.3.2015 pidetyssä istunnossa esitetyn,

on antanut seuraavan

* Oikeudenkäyntikieli: italia.

**tuomion**

## Asian tausta

1 Kantaja, CN, oli Euroopan unionin neuvoston virkamies vuoteen 2011 asti. Hän esitti 23.9.2009 Euroopan parlamentin internetsivustolla olevaa lomaketta käyttäen parlamentille vetoomuksen, joka koski EU:n virkamiesten vammaisille perheenjäsenille myönnettyä tukea, EU:n virkamiesten, joilla on terveydellisiä ongelmia uransa aikana, kohtaamia ongelmia sekä sitä, että neuvosto oli käsitellyt huonosti hänen asiaansa.

2 Euroopan komissiota kuultiin 8.1.2010 parlamentin työjärjestyksen (EUVL 2011, L 116, s. 1; jäljempänä työjärjestys) 202 artiklan 6 kohdan, josta on tullut työjärjestyksen heinäkuussa 2014 annetussa versiossa 216 artiklan 6 kohta, mukaisesti.

3 Parlamentin vetoomusvaliokunta ilmoitti 15.1.2010 kantajalle, että tämän vetoomus oli hyväksytty käsiteltäväksi.

4 Saatuaan komission vastauksen 15.3.2010 vetoomusvaltiokunta päätti lopettaa vetoomuksen käsittelyn ja ilmoitti siitä kantajalle 14.6.2010.

5 Hylättyään vetoomuksen parlamentti julkaisi internetsivustollaan kyseistä vetoomusta koskevan asiakirjan, jonka otsikko oli ”tiedonanto jäsenille” (jäljempänä tiedonanto). Tiedonannossa kuvailtiin tiivistetysti vetoomuksen sisältöä ja komission vastausta. Erityisesti siinä mainittiin kantajan nimi ja tarkennettiin, että hänellä oli hänen henkeään uhkaava vakava sairaus ja että hänen pojallaan oli vakava henkinen tai fyysinen vamma.

6 Toukokuussa 2011 neuvosto asetti kantajan sairauslomalle hänen terveydentilansa takia.

7 Huhtikuussa 2012 kantaja lähetti sähköpostin komission Europe Direct -yhteyskeskukseen, joka välitti sen parlamentille 10.4.2012. Tässä sähköpostissa kantaja pyysi tiedonannon poistamista parlamentin internetsivustolta.

8 Parlamentti vastasi kantajalle 20.4.2012 ja ilmoitti poistaneensa tiedonannon internetistä.

9 Kantaja toisti pyyntönsä 31.8.2012 neuvonantajansa välityksellä, koska hänen mukaansa kyseiset henkilötiedot olivat edelleen nähtävissä parlamentin internetsivustolla.

10 Parlamentti vastasi 24.9.2012, että tiedonannon julkaisu oli laillinen. Se lisäsi, että kantajan henkilötiedot kuitenkin poistettaisiin internetistä, vaikka mitään oikeudellista velvollisuutta niiden poistamiseen ei ollut.

11 Parlamentti ilmoitti vastauksena unionin yleisen tuomioistuimen esittämään kirjalliseen kysymykseen, että viimeiset poistotoimenpiteet, jotka liittyivät yleisiin hakukoneisiin, tehtiin 8.10.2012.

12 Kantajan neuvonantaja toisti pyynnön 4.12.2012 todeten, että kyseiset henkilötiedot olivat edelleen nähtävissä internetissä.

13 Parlamentti vastasi kantajan neuvonantajalle 10.1.2013, että sen arvion mukaan se oli menetellyt laillisesti. Parlamentti lisäsi, että kaikkia sen internetsivustolla olevia asiakirjoja oli kuitenkin käsitelty tai niitä oltiin käsittelemässä kantajan henkilötietojen poistamiseksi.

14 Kantajan mukaan kyseiset henkilötiedot olivat nähtävillä internetissä ainakin tähän viimeksi mainittuun päivään asti.

## Menettely ja asianosaisten vaatimukset

15 Kantaja nosti nyt käsiteltävän kanteen unionin yleisen tuomioistuimen kirjaamoon 28.6.2013 toimittamallaan kannekirjelmällä.

16 Euroopan tietosuojavaltuutettu (EDPS, jäljempänä tietosuojavaltuutettu) toimitti unionin yleisen tuomioistuimen kirjaamoon 4.10.2013 väliintulohakemuksen, jossa se pyysi saada osallistua oikeudenkäyntiin tukeakseen kantajan vaatimuksia. Kuudennen jaoston puheenjohtaja hyväksyi väliintulon 21.11.2013 antamallaan määräyksellä. Tietosuojavaltuutettu toimitti väliintulokirjelmänsä 7.2.2014. Asianosaiset esittivät tätä kirjelmää koskevat huomautuksensa asetetussa määräajassa.

17 Kantaja vaatii, että unionin yleinen tuomioistuin

— velvoittaa Euroopan unionin ja parlamentin korvaamaan hänelle 1 000 euroa aiheutuneesta aineellisesta vahingosta ja 40 000 euroa aiheutuneesta henkisestä kärsimyksestä 6,75 %:n korkokannalla laskettuine korkoineen

— velvoittaa unionin ja parlamentin korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

18 Parlamentti Vaatii, Että Unionin Yleinen Tuomioistuin

— hylkää kanteen perusteettomana

— velvoittaa kantajan korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

19 Unionin yleinen tuomioistuin (kuudes jaosto) päätti esittelevän tuomarin ehdotuksesta aloittaa suullisen käsittelyn ja pyysi 2.5.1991 tehdyn unionin yleisen tuomioistuimen työjärjestyksen 64 artiklan mukaisina prosessinjohtotoimenpiteinä asianosaisia ja väliintulijaa esittämään tiettyjä asiakirjoja ja vastaamaan tiettyihin kirjallisiin kysymyksiin ennen istuntoa. Asianosaiset ja väliintulija noudattivat näitä kehotuksia asetetuissa määräajoissa.

20 Asianosaisten ja väliintulijan lausumat ja vastaukset unionin yleisen tuomioistuimen esittämiin suullisiin kysymyksiin kuultiin 24.3.2015 pidetyssä istunnossa.

## Oikeudellinen arviointi

21 Kanteensa tueksi kantaja esittää yhden ainoan kanneperusteen, joka perustuu unionin sopimussuhteen ulkopuolisen vastuun syntymiseen. Kantajan mukaan tässä asiassa täyttyvät tämän vastuun syntymiseen vaadittavat kolme edellytystä eli parlamentin menettelyn lainvastaisuus, vahingon olemassaolo ja lainvastaisuuden ja vahingon välinen syy-yhteys.

22 Tietosuojavaltuutettu tukee kantajan vaatimuksia siltä osin kuin kyse on parlamentin menettelyn lainvastaisuudesta.

23 Parlamentti katsoo, että kanne on kokonaisuudessaan perusteeton.

1. *Parlamentin menettelyn lainvastaisuus*

*Asianosaisten ja väliintulijan lausumat*

24 Kantaja väittää aluksi, että oikeuskäytännön mukaan unionin sopimussuhteen ulkopuolisen vastuun syntyminen sellaisessa tilanteessa, jossa lainvastaisuus koskee alaa, jolla kyseisellä toimielimellä on laaja harkintavalta, edellyttää sellaisen oikeussäännön, jolla on tarkoitus antaa yksityisille oikeuksia, riittävän ilmeisen rikkomisen toteamista. Ratkaiseva peruste rikkomisen luokittelemiseksi riittävän ilmeiseksi on toimielimen harkintavallalle asetettujen rajojen ilmeinen ja vakava ylittäminen.

25 Sitä vastoin kantajan mukaan on niin, että jos kyseessä olevalla toimielimellä on huomattavan vähän tai ei ollenkaan harkintavaltaa, jo pelkän unionin oikeuden rikkomisen voidaan katsoa olevan riittävän ilmeinen rikkominen.

26 Kantaja katsoo, että kun on kyse tiedonannon julkaisemisesta parlamentin internetsivustolla, parlamentilla ei ollut lainkaan harkintavaltaa, kun otetaan huomioon sovellettavat oikeusäännöt (ihmisoikeuksien ja perusvapauksien suojaamiseksi tehdyn, Roomassa 4.11.1950 allekirjoitetun yleissopimuksen (jäljempänä Euroopan ihmisoikeussopimus) 8 artikla, Euroopan unionin perusoikeuskirjan 8 artiklan 1 kohta, vammaisten henkilöiden oikeuksia koskevan YK:n yleissopimuksen, joka tehtiin 13.12.2006 ja jonka unioni ratifioi 23.12.2010 (jäljempänä vammaisten henkilöiden oikeuksia koskeva yleissopimus), 22 artikla sekä yksilöiden suojelusta yhteisöjen toimielinten ja elinten suorittamassa henkilötietojen käsittelyssä ja näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta 18.12.2000 annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 45/2001 (EYVL 2001, L 8, s. 1)).

27 Kantaja väittää, että parlamentti ei noudattanut näitä säännöksiä, kun se julkaisi hänen terveydentilaansa ja hänen poikansa terveydentilaa sekä hänen uraansa koskevia tietoja.

28 Kantaja vetoaa erityisesti asetuksen N:o 45/2001 5 artiklan d alakohtaan sekä 10 ja 16 artiklaan. Kantajan mukaan asiakirjasta, jossa hän suostui vetoomuksensa julkiseen käsittelyyn, ei seurannut sitä, että hän olisi yksiselitteisesti antanut suostumuksensa henkilötietojen julkaisuun tai että hän olisi nimenomaisesti antanut suostumuksensa sellaisten tietojen julkaisuun, jotka koskevat hänen terveydentilaansa ja sitä, että hänen perheeseensä kuuluu vammainen henkilö.

29 Lisäksi on niin, että vaikka kantaja pyysi henkilötietojen poistamista parlamentin internetsivustolta, parlamentti vastasi alun perin kielteisesti ja hyväksyi kantajan mukaan pyynnön vasta hänen neuvonantajansa yhteydenoton jälkeen henkilötietojen poistamista koskevan oikeuden vastaisesti. Se, että parlamentti suostui poistamaan tiedot, merkitsee kantajan mukaan sitä paitsi sitä, että parlamentti myönsi epäsuorasti julkaisun lainvastaisuuden. Asetuksen N:o 45/2001 16 artiklassa säädetään nimittäin ainoastaan sellaisten henkilötietojen poistamisesta, joiden käsittely on laitonta.

30 Parlamentin avoimuusvelvoitteella ei voida kantajan mukaan perustella sellaisten henkilötietojen julkaisua, jotka koskevat terveydentilaa ja sitä, että perheeseen kuuluu vammainen henkilö. Vaikka oletettaisiin, että vetoomusten tiivistelmän julkaiseminen unionin toimielinten toiminnasta tiedottamiseksi on suojattava intressi, kantajan oikeuksien loukkaus on suhteeton.

31 Vastauksessaan kantaja lisää, että parlamentti rikkoi myös asetuksen N:o 45/2001 täytäntöönpanoa koskevista säännöistä 22.6.2005 tehdyn puhemiehistön päätöksen (EUVL C 308, s. 1; jäljempänä asetuksen N:o 45/2001 täytäntöönpanoa koskevat säännöt) 12 artiklaa, jonka mukaan poistamispyyntö on käsiteltävä 15 työpäivän kuluessa ja, jos pyyntö hyväksytään, tiedot on poistettava ”viipymättä”. Tässä asiassa menettely kuitenkin kesti kantajan mukaan melkein kymmenen kuukautta.

32 Kantajan mukaan työjärjestyksen 203 artiklassa ei velvoiteta julkaisemaan tässä asiassa tarkoitettujen tietojen kaltaisia tietoja eikä siinä anneta niiden julkaisuun valtuutusta. Työjärjestyksessä, joka on sisäistä organisaatiota koskeva asiakirja, ei myöskään voida poiketa asetuksesta N:o 45/2001.

33 Parlamentti katsoo menetelleensä laillisesti.

34 Vetoomuksen julkisen käsittelyn ensimmäisestä vaiheesta parlamentti toteaa, että se noudatti menettelyssään asetuksen N:o 45/2001 5 artiklan b alakohtaa (käsittely on tarpeen lakiin perustuvan velvoitteen noudattamiseksi), 5 artiklan d alakohtaa (käsittely perustuu yksiselitteisesti annetulle suostumukselle), 10 artiklan 2 kohdan a alakohtaa (arkaluonteisten tietojen käsittelyyn on nimenomainen suostumus) ja 10 artiklan 2 kohdan d alakohtaa (käsittely koskee arkaluonteisia tietoja, jotka asianomainen henkilö on nimenomaisesti saattanut julkisiksi).

35 Ensinnäkin erityisesti asetuksen N:o 45/2001 5 artiklan b alakohtaa koskevasta perustelusta parlamentti muistuttaa, että työjärjestyksen 203 artiklassa (josta on tullut 217 artikla) säädetään yleisenä sääntönä vetoomusten julkisuudesta. Työjärjestyksen 201 artiklan 9 kohdan (josta on tullut 215 artiklan 9 kohta) mukaan vetoomuksista tulee yleensä julkisia asiakirjoja, ja parlamentti voi avoimuuden nimissä julkistaa vetoomuksen esittäjän nimen ja hänen vetoomuksensa sisällön. Parlamentin mukaan vetoomuksen esittäminen merkitsee näin ollen pääsääntöisesti vetoomuksen julkistamista, mikä mahdollistaa sen, että muut kansalaiset voivat tukea vetoomuksen allekirjoittajaa. Parlamentti toteaa lisäksi, että SEU 10 ja SEU 11 artiklan ja SEUT 15 ja SEUT 232 artiklan nojalla parlamentin toiminta on pääsääntöisesti julkista.

36 Toiseksi parlamentin mukaan henkilötietojen käsittely oli asetuksen N:o 45/2001 5 artiklan d alakohdan mukaista, koska kantaja oli yksiselitteisesti antanut suostumuksensa vetoomuksensa julkiselle käsittelylle. Kantajalle oli ilmoitettu asianmukaisesti asiasta, eikä hän ollut käyttänyt hänelle tarjottua mahdollisuutta pyytää vetoomuksensa nimetöntä tai luottamuksellista käsittelyä.

37 Kolmanneksi parlamentti väittää, että kantajan edellä kuvatuissa olosuhteissa antama suostumus oli asetuksen N:o 45/2001 10 artiklan 2 kohdan a alakohdassa tarkoitettu nimenomainen suostumus arkaluonteisten tietojen käsittelyyn.

38 Tietojen julkaisun jälkeisestä, poistamispyyntöön liittyvästä vaiheesta parlamentti toteaa, että pääasiallinen edellytys sille, että asianomainen henkilö voi saada tietonsa poistettua asetuksen N:o 45/2001 16 artiklan perusteella, on, että niiden käsittely on laitonta, mitä se ei ollut tässä asiassa. Tästä huolimatta parlamentti toteaa poistaneensa kantajan tiedot huomaavaisuudesta.

39 Parlamentti toteaa lisäksi, että asetukseen N:o 45/2001 ei sisälly yhtään säännöstä, jossa säädettäisiin mahdollisuudesta peruuttaa annettu suostumus. Vaikka oletettaisiin, että tällainen peruuttaminen olisi mahdollista, sillä voi parlamentin mukaan olla vaikutuksia ainoastaan tulevaisuudessa. Joidenkin tietojen – kuten sellaisten tietojen, jotka sisältyvät Euroopan unionin virallisessa lehdessä julkaistuun parlamentin istuntopöytäkirjaan – poistaminen jälkikäteen ei myöskään ole mahdollista.

40 Tietosuojavaltuutettu keskittyy väliintulokirjelmässään parlamentin väitettyä lainvastaista menettelyä koskevaan edellytykseen.

41 Tietosuojavaltuutettu katsoo, että jotta suostumus olisi pätevä, sen on oltava tietoinen ja yksilöity eli sen täytyy liittyä siihen käsittelytoimeen, josta henkilölle on annettu tietoa. Tietosuojavaltuutetun mukaan nämä edellytykset eivät täyttyneet tässä tapauksessa. Internetissä olevaan lomakkeeseen sisältyvistä tiedoista mikään ei antanut vetoomuksen esittäjälle selkeästi tietoa tulevan käsittelyn tarkoista seurauksista. Tietosuojavaltuutettu katsoo erityisesti, että tässä lomakkeessa ei lainkaan mainittu sitä, että arkaluonteiset tiedot julkaistaisiin internetissä. Tietosuojavaltuutettu lisää, että asetuksen N:o 45/2001 10 artiklan 2 kohdan a alakohdassa säädetään kyseisen asetuksen 5 artiklan d alakohtaan nähden täydentävästä suojasta, koska siinä edellytetään, että henkilölle hänen

suostumuksensa saamiseksi annetuissa tiedoissa mainitaan selvästi arkaluonteiset tiedot ja suunniteltu käsittelytoimi. Tietosuojavaltuutetun mukaan muunlainen tulkinta tekisi tyhjäksi tämän asetuksen 5 artiklan d alakohdan sisällön.

42 Edellä esitetyn perusteella tietosuojavaltuutettu katsoo, ettei parlamentti ole saanut kantajan nimenomaista suostumusta asetuksen N:o 45/2001 10 artiklan 2 kohdan a alakohdassa tarkoitetulla tavalla.

*Unionin yleisen tuomioistuimen arviointi*

43 SEUT 340 artiklan toisen kohdan mukaan ”sopimussuhteen ulkopuolisen vastuun perusteella unioni korvaa toimielintensä ja henkilöstönsä tehtäviään suorittaessaan aiheuttaman vahingon jäsenvaltioiden lainsäädännön yhteisten yleisten periaatteiden mukaisesti”.

44 Oikeuskäytännössä on todettu, että SEUT 340 artiklan toisen kohdan mukaan unioni on sopimussuhteen ulkopuolisessa vastuussa elintensä lainvastaisesta menettelystä ainoastaan, jos kaikki seuraavat edellytykset täyttyvät: toimielimen moitittu toiminta on lainvastaista, vahinko on todella syntynyt ja toiminnan ja väitetyn vahingon välillä on syy-yhteys (tuomio 11.7.1997, Oleifici Italiani v. komissio, T-267/94, Kok., EU:T:1997:113, 20 kohta ja tuomio 9.9.2008, MyTravel v. komissio, T-212/03, Kok., EU:T:2008:315, 35 kohta). Unionin toimielinten lainvastaista toimintaa koskevassa edellytyksessä vaaditaan yksityisille oikeuksia perustavan oikeussäännön riittävän ilmeistä rikkomista (em. tuomio MyTravel v. komissio, EU:T:2008:315, 37 kohta). Ratkaiseva peruste unionin oikeuden rikkomisen luokittelemiseksi riittävän ilmeiseksi on unionin toimielimen harkintavallalle asetettujen rajojen ilmeinen ja vakava ylittäminen (tuomio 5.3.1996, Brasserie du pêcheur ja Factortame, C-46/93 ja C-48/93, Kok., EU:C:1996:79, 55 kohta).

45 Toimielinten toiminnan lainvastaisuutta koskevan edellytyksen osalta on ensimmäiseksi tutkittava, onko niillä oikeussäännöillä, joihin kantaja vetoaa, tarkoitus antaa yksityisille oikeuksia, ja toiseksi, onko parlamentti rikkonut näitä oikeussääntöjä riittävän ilmeisesti.

46 Kannekirjelmässä kantaja vetoaa yhtäältä henkilötietojen suojaa koskeviin säännöksiin, jotka sisältyvät perusoikeuskirjaan, asetukseen N:o 45/2001 ja asetuksen N:o 45/2001 täytäntöönpanoa koskeviin sääntöihin, ja toisaalta yksityisyyden suojaa koskeviin säännöksiin, jotka sisältyvät Euroopan ihmisoikeussopimukseen ja vammaisten henkilöiden oikeuksia koskevaan yleissopimukseen.

Henkilötietojen suojaa koskevat oikeussäännöt

47 On todettava, että perusoikeuskirjan 8 artiklassa suojeltua oikeutta henkilötietojen suojaan kehitetään asetuksessa N:o 45/2001 unionin toimielinten ja elinten toimien osalta ja asetuksen N:o 45/2001 täytäntöönpanoa koskevissa säännöissä erityisesti parlamentin osalta. Näiden eri säännösten tarkoituksena on antaa yksityisille oikeuksia. Näin ollen kantaja voi vedota niihin vahingonkorvauskanteessaan.

48 Siltä osin kuin on kyse näiden oikeussääntöjen väitetystä riittävän ilmeisestä rikkomisesta, kantajan perustelut koskevat olennaisilta osiltaan asetuksen N:o 45/2001 ja sen täytäntöönpanoa koskevien sääntöjen soveltamista. Kantaja ei esimerkiksi kiistä sitä, että nämä oikeussäännöt ovat yhteensopivia perusoikeuskirjassa suojellun oikeuden kanssa. Toisin kuin kantaja väittää, 9.11.2010 annetulla tuomiolla Volker und Markus Schecke ja Eifert (C-92/09 ja C-93/09, Kok., EU:C:2010:662) ei näin ollen ole merkitystä nyt käsiteltävän asian ratkaisun kannalta.

49 Lisäksi oikeuskäytännön mukaan asetuksen N:o 45/2001 johdanto-osan 15 perustelukappaleen ensimmäisestä virkkeestä käy ilmi, että viittaus muihin säännöksiin ei ole tarpeen, kun kyseessä on käsittely, joka liittyy asetuksen soveltamisalaan kuuluvien toimien toteuttamiseen, koska näissä

tapauksissa on täysin selvää, että on sovellettava asetusta N:o 45/2001 itsessään (tuomio 29.6.2010, komissio v. Bavarian Lager, C-28/08 P, Kok., EU:C:2010:378, 62 kohta). Näin ollen nyt käsiteltävän kanteen yhteydessä on arvioitava asetuksen N:o 45/2001 ja sen täytäntöönpanoa koskevien sääntöjen säännöksiä.

50 Oikeuskäytännöstä käy ilmi, että ilmaisua ”terveyteen liittyvät tiedot” on tulkittava sillä tavoin laajasti, että se käsittää kaikki niin fyysiset kuin psyykkisetkin henkilön terveyteen liittyvät tekijät (ks. analogisesti tuomio 6.11.2003, Lindqvist, C-101/01, Kok., EU:C:2003:596, 50 kohta, joka koskee yksilöiden suojelusta henkilötietojen käsittelyssä ja näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta 24.10.1995 annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviä 95/46/EY (EYVL L 281, s. 31)). Tätä käsitettä ei kuitenkaan voida ulottaa niin laajaksi, että se kattaisi sellaiset ilmaisut, joilla ei paljasteta mitään henkilön terveyteen tai sairauteen liittyviä seikkoja (ks. vastaavasti tuomio 31.5.2005, Dionyssopoulou v. neuvosto, T-105/03, Kok. H., EU:T:2005:189, 33 kohta).

51 Näiden seikkojen valossa on tutkittava ensin kyseisten henkilötietojen alkuperäistä julkaisua ja sen jälkeen parlamentin vastausta kantajan pyyntöön, jolla hän pyysi näiden tietojen poistamista parlamentin internetsivustolta.

– Henkilötietojen levittäminen internetissä

52 Alustavasti on todettava, että tässä asiassa parlamentti toteutti sarjan asetuksen N:o 45/2001 2 artiklan b alakohdassa tarkoitettuja henkilötietojen käsittelytoimia. Henkilötietojen levittäminen, mukaan lukien niiden levittäminen internetissä, on kyseisen säännöksen mukainen käsittelytoimi.

53 Parlamentin internetsivustolla julkaistussa tiedonannossa ilmoitettiin muun muassa, että kantaja, joka yksilöitiin nimeltä, oli sairastunut hiljattain vakavaan sairauteen, joka saattaisi uhata hänen henkeään, ja että hänen pojallaan oli vamma. Tiedonantoon sisältyi myös tiettyjä kantajan uraa koskevia tietoja.

54 Näin ollen on todettava, että parlamentin suorittama tietojen käsittely koski kantajan henkilötietoja (muun muassa hänen uraansa koskevia tietoja) sekä arkaluonteisia henkilötietoja, jotka koskivat kantajan terveydentilaa ja hänen poikansa terveydentilaa. Näiden erilaisten henkilötietojen käsittelyä on tutkittava erikseen.

55 Ensimmäiseksi kantajan arkaluonteisten henkilötietojen käsittelyä on tutkittava asetuksen N:o 45/2001 10 artiklan nojalla.

56 Asetuksen N:o 45/2001 10 artiklan 1 kohdan mukaan terveyteen liittyvien henkilötietojen käsittely on kielletty. Kyseisen asetuksen 10 artiklan 2 kohdan a alakohdan mukaan tätä kieltoa ei kuitenkaan sovelleta muun muassa silloin, jos kyseinen henkilö on antanut nimenomaisen suostumuksensa.

57 Tässä yhteydessä on muistutettava, että asetuksen N:o 45/2001 2 artiklan h alakohdassa määritellään kyseessä olevan henkilön suostumus siten, että sillä tarkoitetaan ”vapaaehtoista, yksilöityä ja tietoista tahdonilmaisua”, jolla tämä henkilö hyväksyy henkilötietojensa käsittelyn.

58 Tässä asiassa on selvitettävä, oliko kantaja antanut nimenomaisen suostumuksensa arkaluonteisten henkilötietojensa julkaisulle internetissä, kuten parlamentti väittää.

59 Nyt käsiteltävässä asiassa vetoomuksen jättämistä voidaan pitää kantajan tahdonilmaisuna, koska asetuksen N:o 45/2001 2 artiklan h alakohdassa ei aseteta mitään muotoa koskevia edellytyksiä.

60 Kantaja ei myöskään vetoa mihinkään olosuhteisiin, joiden perusteella voitaisiin epäillä, että hän ei olisi jättänyt vetoomustaan vapaasti ilman pakottamista, painostamista, uhkailua tai erehdyttämistä.

61 Saman säännöksen mukaan suostumuksen on oltava yksilöity eli sen täytyy liittyä tiettyyn käsittelytoimeen (tai käsittelytoimien sarjaan), jolla on tarkka tavoite. Kyseisessä säännöksessä säädetään myös, että ollakseen pätevä suostumuksen on oltava tietoinen, mikä merkitsee sitä, että kyseisellä henkilöllä on oltava suostumuksensa antamisen hetkellä käsittelyyn liittyviä perustavanlaatuisia seikkoja koskevat olennaiset tiedot käsiteltävän asian asiayhteys huomioon ottaen.

62 Lopuksi asetuksen N:o 45/2001 10 artiklan 2 kohdan a alakohdasta käy ilmi, että kun suostumus koskee arkaluonteisten henkilötietojen käsittelyä, sen on oltava nimenomainen. Toisin sanoen suostumuksen on oltava selvä, eikä sitä voida johtaa epäsuorasti kyseisen henkilön toiminnasta.

63 Nyt käsiteltävää asiaa on tutkittava näiden seikkojen valossa.

64 On todettava, että parlamentin internetsivustolla suositellaan vetoomuksen esittäjille verkko-ohjeen lukemista ennen vetoomuksen jättämistä. Kyseisessä verkko-ohjeessa todettiin otsikon ”Vetoomuksen julkaisu” alla seuraavaa:

”Vetoomuksen esittäjän on syytä tietää, että pöytäkirjat julkaistaan Euroopan unionin virallisessa lehdessä ja että tämän vuoksi tietyt tiedot, kuten vetoomuksen esittäjän nimi ja vetoomuksen numero, ovat nähtävillä internetissä. Tällä on merkitystä henkilötietojen suojan kannalta, ja vetoomuksen esittäjää pyydetään kiinnittämään huomiota erityisesti tähän. Jos ette vetoomuksen esittäjänä halua, että nimenne julkaistaan, Euroopan parlamentti kunnioittaa oikeuttanne yksityisyyden suojaan. Tätä täytyy kuitenkin selvästi ja nimenomaisesti pyytää vetoomuksessanne. Samoin, mikäli toivotte vetoomuksen käsittelyä luottamuksellisesti, tätä täytyy pyytää selvästi. Vetoomusvaliokunta noudattaa avoimuuden vaatimusta, ja sen kokoukset saattavat olla katseltavissa internetissä. Keskustelua on siis mahdollista seurata millä tahansa tietokoneella parlamentin internetsivuston kautta. Valiokunnan kokoukset ovat pääsääntöisesti julkisia. Vetoomuksen esittäjä voi osallistua kokoukseen, jossa käsitellään hänen vetoomustaan, jos hän esittää tätä koskevan pyynnön.”

65 Lisäksi jättäessään vetoomuksensa parlamentin internetsivuston kautta kantaja täytti lomakkeen vastaamalla seuraaviin kysymyksiin myönteisesti:

”Jos vetoomusvaliokunta hyväksyy vetoomuksenne käsiteltäväksi, hyväksyttekö, että se käsitellään julkisesti?”

”Hyväksyttekö, että nimenne merkitään julkiseen rekisteriin, johon voi tutustua internetissä?”

66 Lisäksi on otettava huomioon seuraavaksi esitettävät seikat.

67 Ensinnäkin unionin yleisen tuomioistuimen on otettava huomioon SEUT 24 ja SEUT 227 artiklalla luodun, vetoomuksen esittämistä parlamentille koskevan oikeuden systematiikka ja tarkoitus. Oikeutta esittää vetoomus pidetään nimenomaisesti demokraattiseen toimintaan osallistumisen välineenä, jonka tarkoitus on olla avoin, jotta muut kansalaiset voivat mahdollisesti tukea vetoomusta, ja näin ollen herättää julkista keskustelua. On lisäksi viitattava SEUT 15 ja SEUT 232 artiklaan, joissa määrätään, että parlamentin toiminta on pääsääntöisesti julkista. Vetoomuksen esittämistä koskevan oikeuden käyttämistä koskevia sääntöjä ja erityisesti työjärjestyksen 201 artiklaan ja sitä seuraaviin artikloihin (joista on tullut 215 artikla ja sitä seuraavat artiklat) sisältyviä sääntöjä on siis sovellettava tässä asiayhteydessä.

68 Toiseksi on viitattava ilmaisun ”käsitellään julkisesti” yleiskielen mukaiseen merkitykseen keskivertohenkilön näkökulmasta, kun häntä pyydetään täyttämään lomake vetoomusta jättäessään.

69 Kolmanneksi on muistutettava, että parlamentti ilmoitti kantajalle jättämishetkellä, että hänellä oli mahdollisuus pyytää vetoomuksensa nimetöntä tai jopa luottamuksellista käsittelyä; että pöytäkirjat julkaistiin Euroopan unionin virallisessa lehdessä; että ”tietyt tiedot”, joihin vetoomuksen esittäjän nimi kuului, olivat nähtävillä internetissä; että internetissä saattoi tutustua julkiseen rekisteriin ja että vetoomusvaltiokunnan kokoukset saattoivat olla katseltavissa internetissä.

70 Neljänneksi on todettava, että kyseisen vetoomuksen erityinen sisältö eli väite siitä, ettei unionin toimielin ollut asianmukaisesti ottanut huomioon kantajan sairautta (ja hänen poikansa vammaa) hänen uransa kannalta, on sellainen kysymys, joka lähtökohtaisesti koskee tiettyä yleistä etua. On lisättävä, että vastaanottotodistuksessa vahvistettiin nimenomaisesti, että vetoomus koski juuri näitä seikkoja. Näin ollen näiden tietojen julkaisu koski vetoomuksen erityistä sisältöä eikä liitännäisiä tai epäolennaisia seikkoja.

71 Tältä osin työjärjestyksen 201 artiklan 9 kohdassa todetaan, että ”kun vetoomukset on merkitty luetteloon, niistä tulee yleensä julkisia asiakirjoja, ja parlamentti voi avoimuuden nimissä julkistaa vetoomuksen esittäjän nimen ja vetoomuksen sisällön”. Saman artiklan 10 kohdan mukaan ”sen estämättä, mitä 9 kohdassa määrätään, vetoomuksen esittäjä voi pyytää nimensä salaamista yksityisyytensä suojelemiseksi, jolloin parlamentin on noudatettava pyyntöä”.

72 Työjärjestyksen 203 artiklassa, joka koskee tiedonantoa vetoomuksista, todetaan seuraavaa:

”1. Täysistunnossa esitetään tiedonanto 201 artiklan 6 kohdassa tarkoitettuun luetteloon merkityistä vetoomuksista ja tärkeimmistä vetoomusten käsittelyssä noudatettavaa menettelyä koskevista päätöksistä. Tiedonannot merkitään istuntopöytäkirjaan.

2. Luetteloitujen vetoomusten otsikot ja yhteenvedot sekä niiden käsittelyn yhteydessä lähetetyt lausunnot ja tärkeimmät päätökset julkistetaan tietokannassa, jos vetoomuksen esittäjä on antanut tähän suostumuksensa. Luottamuksellisesti käsiteltäviä vetoomuksia säilytetään parlamentin arkistossa, jossa jäsenet voivat niitä tutkia.”

73 Erityisesti on todettava, että vetoomukset ovat pääsääntöisesti julkisia asiakirjoja, vaikka tästä säännöstä voidaankin poiketa asianomaisen henkilön pyynnöstä. Kuten parlamentti totesi istunnossa, muunlainen johtopäätös merkitsisi sitä, että sille asetettaisiin velvollisuus sensuroida kantajan jättämän vetoomuksen sisältöä.

74 Näin ollen on todettava, että kun otetaan huomioon kaikki edellä 64–73 kohdassa mainitut erityiset olosuhteet, kantaja on tässä asiassa tehnyt ”vapaaehtoisen ja tietoisen tahdonilmaisun”. Parlamentin toimittamien tietojen huolellisen lukemisen myötä kohtuullisen tarkkaavaisen vetoomuksen esittäjän olisi pitänyt voida arvioida toimintansa vaikutusta ja seurauksia. Lisäksi tämä tahdonilmaisu oli yksilöity, koska parlamentti ilmoitti kantajalle, että hänen kantelunsa, joka koski erottamattomasti edellä 70 kohdassa mainittuja seikkoja, olisi nähtävillä internetissä. Lopuksi on niin, että kantaja antoi nimenomaisen suostumuksensa ruksaamalla lomakkeen kohdat, jotka koskivat julkista käsittelyä ja internetissä nähtävillä olevaan rekisteriin merkitsemistä, eikä hänen suostumustaan tarvitse epäsuorasti päätellä mistään toiminnasta.

75 Kaikki nämä olosuhteet erottavat nyt käsiteltävän asian perustavanlaatuisella tavalla asian V v. parlamentti (tuomio 5.7.2011, V v. parlamentti, F-46/09, Kok. H., EU:F:2011:101, 138 kohta) taustalla olleista tosiseikoista, kun kyseisessä asiassa kyseessä ollut henkilö ei ollut antanut minkäänlaista suostumusta sille, että komissio lähetti parlamentille häntä koskevia lääketieteellisiä tietoja.

76 Kaiken edellä esitetyn perusteella unionin yleinen tuomioistuin katsoo, että tässä asiassa kantaja oli antanut asetuksen N:o 45/2001 10 artiklan 2 kohdan a alakohdassa tarkoitetun nimenomaisen suostumuksensa kyseisten arkaluonteisten tietojen julkaisulle.

77 Toiseksi niiden henkilötietojen, jotka eivät kuulu asetuksen N:o 45/2001 10 artiklan 1 kohdassa mainittuihin tietoihin (kuten kantajan uraa koskevat tiedot), käsittelyyn sovelletaan asetuksen N:o 45/2001 5 artiklaa. Tämän asetuksen 5 artiklan d alakohdan mukaan käsittely voidaan suorittaa muun muassa silloin, kun kyseinen henkilö on yksiselitteisesti antanut suostumuksensa. Toisin sanoen käsittely voidaan suorittaa, kun kyseinen henkilö on antanut suostumuksensa varmasti ja selvästi.

78 On todettava, että siinä missä asetuksen N:o 45/2001 10 artiklan 2 kohdan a alakohdassa edellytetään, että suostumus on nimenomainen, kyseisen asetuksen 5 artiklan d alakohdassa edellytetään yksiselitteisesti annettua suostumusta. Kuten tietosuojavaltuutettu on todennut, arkaluonteisten henkilötietojen luonne huomioon ottaen on loogista katsoa, että asetuksen N:o 45/2001 5 artiklan d alakohdassa suostumukselle asetetut edellytykset eivät voi olla tiukempia kuin kyseisen asetuksen 10 artiklan 2 kohdan a alakohdassa säädetyt edellytykset.

79 Näin ollen on viitattava edellä 57–74 kohdassa esitettyihin seikkoihin, joita on sovellettava tässä asiassa soveltuvin osin muiden henkilötietojen kuin kantajan arkaluonteisten henkilötietojen käsittelyyn. Erityisesti vetoomuksen tavoitteen osalta on korostettava, että se koski nimenomaisesti sitä, että unionin toimielin ei ollut asianmukaisesti ottanut huomioon kantajan henkilökohtaista tilannetta hänen uransa kannalta.

80 Näin ollen unionin yleinen tuomioistuin katsoo, että kantaja oli yksiselitteisesti tehnyt ”vapaaehtoisen, yksilöidyn ja tietoisen tahdonilmaisun”, joka koski hänen henkilötietojensa käsittelyä parlamentin toimesta ja muun muassa niiden julkistamista parlamentin vetoomuksen käsittelyn yhteydessä.

81 Koska asetuksen N:o 45/2001 5 artiklassa säädetyt tietojen käsittelyn oikeuttamisperusteet eivät ole kumulatiivisia, kuten tämän säännöksen sanamuodosta käy ilmi, ei ole tarpeen tutkia, oliko henkilötietojen käsittely perusteltua myös jonkin muun niistä säännöksistä, joihin parlamentti vetoaa, nojalla.

82 Edellä esitetyn perusteella unionin yleinen tuomioistuin katsoo, ettei parlamentti ole riittävän ilmeisellä tavalla rikkonut oikeussääntöä, kun se on levittänyt kyseisiä henkilötietoja internetissä.

83 Kolmanneksi on todettava, että siltä osin kuin tiedonannossa todetaan, että kantajan pojalla on vakava henkinen tai fyysinen vamma, se sisältää myös tätä koskevia arkaluonteisia henkilötietoja, vaikka tätä ei yksilöidäkään nimeltä.

84 Ilman mitään tietoa siitä, että kantaja on poikansa laillinen edustaja, hänen antamansa nimenomainen suostumus ei voi oikeuttaa näiden tietojen käsittelyä parlamentin toimesta asetuksen N:o 45/2001 10 artiklan 2 kohdan a alakohdan nojalla.

85 Kantajan poika ei kuitenkaan ole asianosaisena tässä kanteessa. Kuten lisäksi on todettu, mikään ei todista, että kantaja olisi poikansa laillinen edustaja tai että hänellä olisi ollut valtuutus nostaa tämä kanne poikansa puolesta.

86 Tältä osin on muistutettava, että oikeuskäytännön mukaan sen edellytyksen, joka koskee yksityisille oikeuksia perustavan oikeussäännön rikkomista, tehokkaan vaikutuksen takaamiseksi on välttämätöntä, että se oikeussääntö, johon vedotaan, tarjoaa todellista suojaa sille henkilölle, joka siihen vetoaa, ja että kyseinen henkilö on siis yksi niistä, joille kyseinen sääntö antaa oikeuksia. Korvauksen perustana ei voi olla sellainen oikeussääntö, joka ei suojele kyseistä yksityistä siltä lainvastaisuudelta, johon tämä vetoaa, vaan toista yksityistä (tuomio 12.9.2007, Nikolaou v. komissio, T-259/03, EU:T:2007:254, 44 kohta ja tuomio 9.7.2009, Ristic ym. v. komissio, T-238/07, EU:T:2009:263, 60 kohta). Tästä syystä kantaja ei voi vahingonkorvauskanteensa yhteydessä vedota sellaisiin lainvastaisuuksiin, jotka johtuvat kolmannen henkilön, esimerkiksi hänen poikansa, oikeuksien väitetystä rikkomisesta.

– Tietojen internetistä poistamista koskevan pyynnön käsittely

87 On siis tutkittava, voiko sen pyynnön, joka koski kantajan henkilötietojen poistamista parlamentin internetsivustolta, jälkeinen parlamentin menettely muodostaa sellaisen oikeussäännön riittävän ilmeisen rikkomisen, jolla on tarkoitus antaa yksityisille oikeuksia.

88 Kantaja katsoo, että kun hän pyysi henkilötietojen poistamista parlamentin internetsivustolta, parlamentti vastasi alun perin kielteisesti ja hyväksyi pyynnön vasta hänen neuvonantajansa yhteydenoton jälkeen henkilötietojen poistamista koskevan oikeuden vastaisesti. Se, että parlamentti suostui poistamaan tiedot, merkitsee kantajan mukaan sitä paitsi sitä, että parlamentti myönsi epäsuorasti julkaisun lainvastaisuuden. Lopuksi kantaja lisää, että parlamentti rikkoi asetuksen N:o 45/2001 täytäntöönpanoa koskevien sääntöjen 12 artiklaa.

89 Kantajan perustelut edellyttävät kahden kysymyksen arviointia: ensinnäkin kysymyksen siitä, oliko kantajalla oikeus saada henkilötietonsa poistettua, ja toiseksi siitä, käsittelikö parlamentti tätä pyyntöä huolellisesti.

90 Ensimmäisen kysymyksen osalta on todettava, että asetuksen N:o 45/2001 16 artiklassa säädetään oikeudesta saada henkilötiedot poistettua ainoastaan siinä tapauksessa, jos käsittely on laitonta (ks. vastaavasti tuomio 16.9.2009, Vinci v. EKP, F-130/07, Kok. H., EU:F:2009:114, 66 ja 67 kohta), kuten kantaja myöntää itsekin. Näin ollen tähän säännökseen ei voida vedota poistamispyynnön tueksi, kun käsittely on laillista, kuten on tässä asiassa (ks. 52 kohta ja sitä seuraavat kohdat). Se, että parlamentti päätti suostua pyyntöön, ei merkitse itsessään alkuperäisen julkaisun lainvastaisuuden myöntämistä. Tältä osin on muistutettava, että parlamentti selitti poistaneensa tiedot huomaavaisuudesta.

91 On sitä paitsi todettava, että asetuksen N:o 45/2001 18 artiklan mukaan asianomaisella henkilöllä on oikeus milloin tahansa vastustaa itseään koskevien tietojen käsittelyä tilanteeseensa liittyvien huomattavan tärkeiden ja perusteltujen syiden vuoksi paitsi muun muassa silloin, kun hän on yksiselitteisesti antanut suostumuksensa kyseisen asetuksen 5 artiklan d alakohdassa tarkoitetulla tavalla.

92 Lisäksi on niin, että siltä osin kuin tietojen käsittely tässä asiassa perustui kyseisen henkilön suostumukseen, on todettava, ettei asetuksessa N:o 45/2001 säädetä nimenomaisesti mahdollisuudesta peruuttaa alun perin annettu suostumus.

93 Näiden seikkojen valossa unionin yleinen tuomioistuin katsoo, ettei kantaja voi vedota kyseisten henkilötietojen poistamista koskevaan oikeuteen asetuksen N:o 45/2001 perusteella. On lisättävä, että kantaja ei ole pätevästi vedonnut mihinkään muuhun perusteeseen poistamispyyntönsä tueksi. Joka tapauksessa on muistutettava, että parlamentti on poistanut tiedot internetsivustoltaan, vaikka sillä ei ollutkaan tähän minkäänlaista sitovaa velvollisuutta.

94 Lopuksi on todettava, että 13.5.2014 annetun tuomion Google Spain ja Google (C-131/12, Kok., EU:C:2014:317), joka koskee oikeutta tulla unohdetuksi internetissä, taustalla olleen asian tosiseikasto ja sovellettavat oikeussäännöt olivat hyvin erilaisia kuin tässä asiassa. Erityisesti on todettava, että vaikka kyseisessä tuomiossa unionin tuomioistuin katsoi, että tällainen oikeus saattoi olla olemassa tietyin edellytyksin, direktiivin 95/46 säännökset, joihin unionin tuomioistuimen perustelut perustuivat (eli direktiivin 95/46 7 artiklan f alakohta, 12 artiklan b alakohta ja 14 artiklan ensimmäisen kohdan a alakohta), eroavat merkittävästi tässä asiassa kyseessä olevista säännöksistä, koska tämä asia liittyy olennaisesti kyseessä olevan henkilön suostumukseen. On nimittäin muistutettava, että erotuksena tästä asiasta asiassa Google kyseessä ollut henkilö ei ollut antanut suostumustaan henkilötietojensa alkuperäiselle julkaisulle.

95 Toisen kysymyksen osalta kantaja ei ole vedonnut minkään oikeussäännön tai -periaatteen rikkomiseen sellaisessa tilanteessa, jossa parlamentin alkuperäinen julkaisu oli laillinen, kuten tässä tapauksessa.

96 Ensinnäkin on todettava, että asetuksen N:o 45/2001 täytäntöönpanoa koskevien sääntöjen 12 artiklan, joka koskee poistamisoikeutta, 3 kohdassa säädetään seuraavaa:

”Rekisterinpitäjän on vastattava 15 työpäivän kuluessa poistamispyynnön vastaanottamisesta. Jos pyyntö hyväksytään, tiedot on poistettava viipymättä. Jos rekisterinpitäjä katsoo, ettei pyyntö ole perusteltu, hänen on ilmoitettava asiasta rekisteröidylle 15 työpäivän kuluessa perustelut sisältävällä kirjeellä.”

97 Tästä säännöksestä seuraa, että parlamentin on vastattava poistamispyyntöön 15 työpäivän kuluessa siitä riippumatta, onko pyyntö perusteltu vai ei. Tässä asiassa kantaja lähetti pyyntönsä komission Europe Direct -yhteyskeskukseen, joka lähetti sen parlamentille 10.4.2012. Parlamentti vastasi kyseiseen pyyntöön säädetyssä määräajassa. Toisin kuin kantaja väittää, parlamentti ei koskaan hylännyt pyyntöä. Todellisuudessa parlamentti suostui poistamiseen korostaen samalla perustellusti, että julkaisu oli laillinen, kuten käy ilmi 20.4.2012, 24.9.2012 ja 10.1.2013 päivätyistä vastauksista.

98 Henkilötiedot poistettiin parlamentin mukaan 8.10.2012 tienoilla ja kantajan mukaan 10.1.2013 tienoilla.

99 Puolustuksekseen parlamentti on todennut, että se tarvitsi jonkin aikaa löytääkseen asiakirjat, joissa kantajan tiedot olivat, ja ryhtyäkseen tarvittaviin teknisiin toimenpiteisiin. Kuten parlamentti selitti istunnossa vastauksena unionin yleisen tuomioistuimen esittämiin kysymyksiin, tietojen täydellinen poistaminen internetistä on teknisesti vaikea prosessi. Unionin yleinen tuomioistuin katsoo, että nämä tekniset vaikeudet selittävät parlamentilta, jonka teknisten yksiköiden on täytynyt puuttua asiaan useita kertoja, kyseisten tietojen poistamiseen kuluneen ajan ja että parlamentti ei ole alun perinkään vastustanut kantajan pyyntöä.

100 On todettava, että asetuksen N:o 45/2001 täytäntöönpanoa koskevien sääntöjen 12 artiklan 3 kohdassa säädetään, että kun pyyntö hyväksytään, tiedot on poistettava viipymättä. Tämä säännös koskee kuitenkin tilanteita, joissa pyyntö hyväksytään, koska se on perusteltu eli koska käsittely on laitonta. Näissä olosuhteissa on loogista, että poistaminen on toteutettava viipymättä. Sitä vastoin siinä tapauksessa, että pyyntö ei ole perusteltu, kuten tässä tapauksessa, mutta siihen suostutaan huomaavaisuudesta, ei ole syytä asettaa velvollisuutta poistaa tiedot ”viipymättä”. Tällaisessa tapauksessa parlamentilla on ainoastaan velvollisuus toteuttaa lupauksensa kohtuullisessa ajassa. Parlamentin toimittamat selitykset huomioon ottaen unionin yleinen tuomioistuin katsoo, ettei parlamentti ole tässä tapauksessa menetellyt lainvastaisesti poistamispyynnön käsittelyssä eikä sen täytäntöönpanossa.

101 Edellä esitetyn perusteella unionin yleinen tuomioistuin katsoo, että parlamentti ei ole riittävän ilmeisellä tavalla rikkonut oikeussääntöä kantajan tekemän poistamispyynnön käsittelyssä.

Yksityisyyden suojaa koskeva säännöt

102 Yksityisyyden suojaa koskevista säännöistä, joihin kantaja on vedonnut, on todettava, että SEU 6 artiklan 3 kohdan mukaan Euroopan ihmisoikeussopimuksessa taatut perusoikeudet ovat yleisinä periaatteina osa unionin oikeutta, vaikka unioni ei olekaan Euroopan ihmisoikeussopimuksen sopimuspuoli. Sitä vastoin unioni on ratifioinut vammaisten henkilöiden oikeuksia koskevan yleissopimuksen.

103 Riippumatta siitä, sisältyykö Euroopan ihmisoikeussopimukseen ja vammaisten henkilöiden oikeuksia koskevaan yleissopimukseen niiden luonne ja systematiikka huomioon ottaen (tuomio 23.11.1999, Portugali v. neuvosto, C-149/96, Kok., EU:C:1999:574, 47 kohta ja tuomio 3.2.2005, Chiquita Brands ym. v. komissio, T-19/01, Kok., EU:T:2005:31, 114 kohta) sääntöjä, joiden tarkoitus on antaa yksityisille

oikeuksia, on kuitenkin todettava, että kantaja tyytyy vetoamaan vammaisten henkilöiden oikeuksia koskevan yleissopimuksen 22 artiklan rikkomiseen esittämättä mitään yksilöityjä perusteluja tämän väitteen tueksi.

104 Sama koskee Euroopan ihmisoikeussopimuksen 8 artiklan väitettyä rikkomista. Tältä osin kantaja tyytyy lainaamaan kolmea Euroopan ihmisoikeustuomioistuimen tuomiota, jotka hänen mukaansa osoittavat, että yksityisyyden suojaa koskevaan oikeuteen sisältyy oikeus pitää terveydentilansa salassa (Euroopan ihmisoikeustuomioistuimen tuomio 4.12.2008, S. ja Marper v. Yhdistynyt kuningaskunta, nro 30562/04 ja nro 30566/04) sekä oikeus siihen, ettei työelämää koskevia tietoja paljasteta (Euroopan ihmisoikeustuomioistuimen tuomio 16.2.2000, Amman v. Sveitsi, nro 27798/95 ja Euroopan ihmisoikeustuomioistuimen tuomio 4.5.2000, Rotaru v. Romania, nro 28341/95). Nämä tuomiot koskevat kuitenkin tämän asian tilanteeseen nähden hyvin erilaisia tilanteita, nimittäin rikoksista epäiltyjen henkilöiden biometristen tietojen säilyttämistä, työpuhelun kuuntelua ja viranomaisten luomaa asiakirjaa, joka sisältää erilaisia henkilökohtaisia tietoja.

105 Lisäksi 5.10.1994 annettu tuomio X v. komissio (C-404/92 P, Kok., EU:C:1994:361), johon kantaja viittaa väitteidensä tueksi, koskee myös hyvin erilaista kysymystä eli sitä, ettei komissio ottanut palvelukseen erästä henkilöä tehtyään testejä, jotka saattoivat johtaa epäilykseen siitä, että kyseisellä henkilöllä on hiv, siitä huolimatta, että kyseinen henkilö vastusti tällaisten testien tekemistä. On todettava, että edellä 75 kohdassa mainittu tuomio V v. parlamentti (EU:F:2011:101, 110 kohta ja sitä seuraavat kohdat) koskee myös tilannetta, joka ei ole rinnasteinen, koska se koskee komission entisen työntekijän lääketieteellisten tietojen siirtämistä parlamentille ilman kyseisen henkilön suostumusta, minkä seurauksena parlamentti peruutti työtarjouksen.

106 Näin ollen edellä esitetyn valossa on vaikea nähdä kyseisten tuomioiden taustalla olleiden tosiseikkojen ja tämän asian tilanteen välistä yhtäläisyyttä tai samankaltaisuutta, joka voisi tukea kantajan perusteluja.

107 Edellä 52 kohdassa ja sitä seuraavissa kohdissa mainituista syistä ei myöskään voida katsoa, että kyse olisi Euroopan ihmisoikeussopimuksen 8 artiklassa tarkoitetulla tavalla ”viranomaisten puuttumisesta” yksityiselämään, kun kantaja antaa suostumuksensa tietojen julkaisulle, kuten tässä tapauksessa.

108 Näin ollen unionin yleinen tuomioistuin katsoo, ettei kantaja ole näyttänyt, että parlamentti olisi loukannut vammaisten henkilöiden oikeuksia koskevaa yleissopimusta tai Euroopan ihmisoikeussopimusta.

109 Edellä esitetyn perusteella parlamentin menettelyn lainvastaisuutta koskevat perustelut on hylättävä.

110 Koska unionin sopimussuhteen ulkopuolisen vastuun syntymisen kolme edellytystä ovat kumulatiivisia (tuomio 10.7.2014, Nikolaou v. tilintarkastustuomioistuin, C-220/13 P, Kok., EU:C:2014:2057, 52 kohta), kanne on hylättävä kokonaisuudessaan ilman, että vahinkoon tai syy-yhteyteen liittyviä perusteluja on tarpeen tutkia. Tässä asiassa unionin yleinen tuomioistuin katsoo kuitenkin, että ne on aiheellista tutkia.

2. *Vahinko ja syy-yhteys*

*Asianosaisten lausumat*

111 Kantaja väittää, että parlamentin lainvastaisesta toiminnasta on aiheutunut hänelle aineellista vahinkoa ja henkistä kärsimystä.

112 Ensinnäkin kantaja toteaa, että hänen on täytynyt turvautua oikeudellisen neuvonantajan palveluihin ja että parlamentti poisti asiakirjan internetsivustoltaan vasta tämän neuvonantajan kahden kehotuksen jälkeen. Tästä syystä kantajalle on aiheutunut 1 000 euron suuruiset kulut, jotka muodostavat hänelle aiheutuneen aineellisen vahingon.

113 Toiseksi henkisen kärsimyksen osalta kantaja toteaa, että se on seurausta parlamentin ylimielisestä ja viivyttelevästä asenteesta, joka on loukannut häntä syvästi ja aiheuttanut hänelle merkittävää stressiä ja ahdistusta siitä, että hänen poikansa, jolla on vakava psyykkinen sairaus ja joka on erittäin herkkä, voisi saada tietoonsa julkaistut tiedot. Hän arvioi henkisestä kärsimyksestä aiheutuneen vahingon kohtuullisesti katsottavan 40 000 euron suuruiseksi.

114 Vastauksessa kantaja väittää, että julkaisun ja poistamispyynnön välillä kuluneella ajalla ei ole mitään merkitystä. Lisäksi hän toteaa tehneensä viipymättä poistamispyyntönsä heti saatuaan tiedon tietojen julkaisusta.

115 Kantaja katsoo, että lainvastaisuuden ja vahingon välillä on välitön syy-yhteys, koska vahinko johtuu siitä, että parlamentti on julkaissut tiedot, ja siitä, että tietoja on ollut vaikea saada poistettua.

116 Parlamentti ei kiistä sitä, että mikäli lainvastainen menettely olisi todettu, kantajalle olisi aiheutunut 1 000 euron suuruinen aineellinen vahinko asianajajan kuluista. Parlamentti katsoo kuitenkin, ettei kantaja ole näyttänyt hänelle aiheutuneen henkistä kärsimystä.

117 Lopuksi parlamentti ei kiistä syy-yhteyden olemassaoloa, mikäli unionin yleinen tuomioistuin katsoo, että menettely on ollut lainvastaista ja että kantajalle on aiheutunut vahinkoa.

*Unionin yleisen tuomioistuimen arviointi*

118 On muistutettava vahinkoa koskevan edellytyksen osalta, että oikeuskäytännön mukaan vahingon on oltava todellinen ja varma. Täysin hypoteettinen ja määrittelemätön vahinko sen sijaan ei anna oikeutta vahingonkorvaukseen (tuomio 28.4.2010, BST v. komissio, T-452/05, Kok., EU:T:2010:167, 165 kohta). Varman vahingon aiheutumista koskeva edellytys kuitenkin täyttyy, kun vahinko on uhkaava ja riittävällä varmuudella ennakoitavissa, vaikka vahingon suuruutta ei vielä voidakaan täsmällisesti määrittää (tuomio 14.1.1987, Zuckerfabrik Bedburg ym. v. neuvosto ja komissio, 281/84, Kok., EU:C:1987:3, 14 kohta).

119 Sen asianosaisen tehtävänä, joka vetoaa unionin vastuuseen, on esittää todisteet sen vahingon olemassaolosta tai laajuudesta, johon hän vetoaa, ja näyttää toteen riittävän välitön syy-yhteys kyseessä olevan toimielimen moititun toiminnan ja esitetyn vahingon välillä (edellä 118 kohdassa mainittu tuomio BST v. komissio, EU:T:2010:167, 167 kohta).

120 On todettava, että parlamentti ei kiistä sen aineellisen vahingon, johon kantaja vetoaa, eli hänen oikeudellisen neuvonantajansa kulujen olemassaoloa sillä edellytyksellä, että menettely on ollut lainvastaista.

121 Sitä vastoin henkisestä kärsimyksestä on todettava, että kantaja ei ole näyttänyt tällaisen vahingon olemassaoloa. Hän on tyytynyt väittämään, että parlamentin ylimielinen ja viivyttelevä asenne loukkasi häntä syvästi ja aiheutti hänelle merkittävää stressiä, esittämättä mitään todisteita tämän väitteen tueksi. Tämän johdosta väitettä ei voida hyväksyä.

122 Edellä esitetyn perusteella kantajan perustelut, jotka koskevat henkisestä kärsimyksestä aiheutunutta vahinkoa, on hylättävä.

123 Lopuksi on muistutettava, että syy-yhteys on olemassa, kun kyseisen toimielimen tekemän virheen ja sen vahingon, johon on vedottu, välillä on välitön syy-seuraussuhde, ja että kantajien täytyy todistaa tämä (tuomio 28.9.1999, Hautem v. EIP, T-140/97, Kok. H., EU:T:1999:176 85 kohta). Vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan vahingon on aiheuduttava riittävän välittömästi lainvastaiseksi väitetystä toiminnasta (tuomio 25.6.1997, Perillo v. komissio, T-7/96, Kok., EU:T:1997:94, 41 kohta).

124 Oikeuskäytännössä on todettu, että vaikka asianomaisia ei voidakaan kieltää turvautumasta asianajajaan oikeudenkäyntiä edeltävässä menettelyssä, kyse on heidän omasta valinnastaan, jota ei näin ollen voida lukea kyseessä olevan toimielimen syyksi (tuomio 9.3.1978, Herpels v. komissio, 54/77, Kok., EU:C:1978:45, 48 kohta; tuomio 28.6.2007, Internationaler Hilfsfonds v. komissio, C-331/05 P, Kok., EU:C:2007:390, 24 kohta ja tuomio 8.7.2008, Franchet ja Byk v. komissio, T-48/05, Kok., EU:T:2008:257, 415 kohta). Kuluja, jotka kyseinen henkilö on täten vapaaehtoisesti aiheuttanut, ei näin ollen voida lukea parlamentin syyksi (ks. vastaavasti em. tuomio Internationaler Hilfsfonds v. komissio, EU:C:2007:390, 27 kohta). Näin ollen kantajalle väitetysti aiheutuneen aineellisen vahingon ja parlamentin toiminnan välillä ei voi olla syy-yhteyttä.

125 Tästä syystä kantajan perustelut, jotka koskevat väitetyn lainvastaisuuden ja aineellisen vahingon välistä syy-yhteyttä, on myös hylättävä.

126 Näissä olosuhteissa kantajan vaatimus, joka koskee korvausta väitetysti aiheutuneesta vahingosta, on hylättävä perusteettomana.

**Oikeudenkäyntikulut**

127 Unionin yleisen tuomioistuimen työjärjestyksen 134 artiklan 1 kohdan mukaan asianosainen, joka häviää asian, velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut, jos vastapuoli on sitä vaatinut. Koska kantaja on hävinnyt asian, hänet on velvoitettava korvaamaan parlamentin oikeudenkäyntikulut parlamentin vaatimusten mukaisesti.

128 Työjärjestyksen 138 artiklan 1 kohdan mukaan Euroopan tietosuojavaltuutettu vastaa omista oikeudenkäyntikuluistaan.

Näillä perusteilla

UNIONIN YLEINEN TUOMIOISTUIN (kuudes jaosto)

on ratkaissut asian seuraavasti:

**1) Kanne hylätään.**

**2) CN vastaa omista oikeudenkäyntikuluistaan, ja hänet velvoitetaan korvaamaan Euroopan parlamentin oikeudenkäyntikulut.**

**3) Euroopan tietosuojavaltuutettu (EDPS) vastaa omista oikeudenkäyntikuluistaan.**

Frimodt Nielsen Dehousse Collins

Julistettiin Luxemburgissa 3 päivänä joulukuuta 2015.

Allekirjoitukset